

Co napadá

Cyrila Höschla

Díky okurkové sezoně jsem si nedávno poslechl několik diskusních pořadů v rozhlase a některých jsem se i zúčastnil. Nejlepší chvíle vždy přijde, když moderátor oznámí telefonní číslo a do pořadu pak volají necenzurovaní posluchači. Notoričtí „volači“ se dělí do několika skupin. Jednou z nich jsou cestující v autě s mobilním telefonem. Nemají v zácpách a na dálnicích mnoho zábavy, a tak si zkracují chvílku komunikací s médii. Názorově se sice různí, ale jsou poměrně smířeni se svým osudem i s diskutéry ve studiu a mívají konkrétní dotazy. Zpravidla nemají sklon rozhovor příliš protahovat. Další velkou skupinou jsou ženy v domácnosti, nemocní lidé a důchodci. Ti se dělí podle několika vlastností. Jsou mezi nimi exhibicionisté, kteří číhají na podobné pořady, aby si to své (bez vztahu k probíranému tématu) mohli hezky od plic říci ve veřejném sdělovacím prostředku, do kterého by se jinak nikdy neprodrali. Podstatnou část však představují přemýšliví lidé, kteří velmi pozorně a citlivě vnímají to, co se kolem nich (a tedy i na vlnách éteru) děje a je

jenom škoda, že neustálý časový trysk klipové kultury jim nedovolí v přímých vstupech dokončit myšlenku a plnohodnotně se debaty zúčastnit. Samostatnou sortu tvoří obzvláště rozhněvaní a agresivní nespokojenci, tzv. „samonasírači“, kteří dští oheň a síru s naběhlými žilami na všechny a na všechno a nikdo se nedozví, o co jim vlastně doopravdy jde. Jsou to zřejmě v osobním životě velmi nešťastní lidé a zvenčí jim lze jen těžko pomoci, poradit už vůbec ne. Hlasově připomínají obličej z polistopadových komunistických srazů, ale vyskytnou se někdy i mezi zapřísáhlými antikomunisty a božími bojovníky jiných vyznání. Někteří z nich by to tady všechno rychle vyřídili, pobili a pozavírali. Další skupinu tvoří rozumbradové, co si vše čtyřikrát rozmyslí, od rána si připravují, jak to hezky řeknou, a když přijde jejich chvíle, nasadí pedagogický tón lektora občanské výchovy a poučí vás o morálce, kráse češtiny, kterou média ničí a připomenou zúčastněným jejich

hříchy. Většinou se sami nepředstaví, a když, tak pod jiným jménem. Jsou to správní tatkové, jako ze seriálu Okres na severu: vidím jejich kladácké tajemnické obličej a na pozadí zní mi apokalyptická hudba Otmara Máchy. Zvláštní podskupinkou jsou štouralové. Ti se nikdy nevěnují tématu, ale upozorní vás na chybné datum, špatný tvar přechodníku a přeřeknutí ve výčtu léčivých bylin. Galerie těchto typů jistě není úplná, ale cosi se v ní opakuje: podrážděná nespokojenost se sebou a se světem, nechota naslouchat druhým a hledat na nich to lepší, bezbřehá mnohmluvnost a neschopnost udržet se tématu a pocit frustrace, zklamání a beznaděje. Jinou zkušenost ovšem získáte při pořadech na odborná témata: je-li beseda o padání vlasů, štítné žláze, nespavosti nebo opalovacích krémech, jsou volající emočně vyrovnanější, poslouchají, co říkají ostatní, hovoří k věci, posouvají diskusi kupředu. Zdá se tedy, že témata týkající se politiky, veřejných věcí, naší existence a morálky jsou dnes spouštěčem toho horšího mezi námi i v nás. Nezanedbal někdo něco?